

Stap 2

3 Toets / Mix (1^e stap): A

1) 1. Dd5-a8#	6) 1. Lg2-f1	Pd5xc7
2) 1. Pe6-c7#	7) pat	11) 1. ... Pf6xe4 of 1. ... Lb7xe4
3) 1. ... Le2-f3#	8) mat	12) 1. Lb3xf7+; 1. Tf1xf7? a4xb3
4) 1. ... b7-b6	9) pat	
5) 1. ... Tf8-f7	10) 1. Lg3xc7 of 1.	

4 Toets / Mix (1^e stap): B

1) 1. ... Lc5xf2+	5) 1. ... Dh4-e1#	9) 1. Tc1xc2
2) tekening	6) 1. ... Dd4xb2#	10) 1. Pe4-f6#
3) tekening	7) 1. ... Th6-a6	11) 1. ... Th3-f3#
4) 1. Lb2-g7#	8) 1. ... Pe5-c6	12) 1. ... Lf8xb4#

6 Dubbele aanval / Dubbele aanval bedenken: A

1) d7, f7	Dd7 Pb5	11) a2
Fout: Db3 Tb6, Dd5 Tc6	5) e4, f4, g8	Fout: Df5 Pf4 gedekt
2) b8, f6, h2	6) a5, d5, g2	12) b6,f4
3) a8, b7, f5, g8	7) a2, a8, d5, d8, g5	Fout: Dd8/d6 Pd5, Dh4 Pe4
Fout: Dd8/d7 Pd6	8) c1, c5	
4) a1, a7, c4	9) b1, c2, f2	
Fout: Dd1 Pb3,	Fout: Db5 Le5	
	10) d6, e6, f6, g1	

7 Dubbele aanval / Dame: A

1) 1. De7-e1+	5) 1. Dc2-c7+	9) 1. De1xb4+
2) 1. Dc2-c6+	6) 1. De2-b5+	10) 1. Df1-c4+
3) 1. Dg7-b2+	7) 1. Dd2-h6+	11) 1. Dd1-d6+
4) 1. Dg4-d4+	8) 1. Df3-d5+	12) 1. ... Df6-c6+

8 Dubbele aanval / Dame: B

1) 1. Dc2-c7	5) tekening	9) 1. Dd6-d1
2) 1. De2-b5	6) 1. Df3-d3	10) 1. Dd4-h8
3) 1. Dd1-d6	7) 1. ... Dd8-e7	11) 1. ... Dd1-h5
4) 1. Df3xb7	8) 1. Dd2-f2	12) 1. Df2xh4

10 Dubbele aanval / Dame: C

1) 1. Df1-c4	slechts een pion.)	8) 1. Dd2-g5
2) 1. De2-e5	4) 1. Da2-f2	9) 1. ... Df7-b7
3) 1. Dd1-d6 (1.
Dd1-h5 en 1.
Dd1-d5 winnen	5) 1. ... Db5-g5	10) 1. Db2-c3
	6) 1. ... Da5-c3	11) 1. ... Dd8-h4
	7) 1. ... Dd7-b5	12) 1. Dd4-f2

11 Dubbele aanval / Dubbele aanval bedenken: B

1) Dd5	5) Dh7	9) Dd8
2) Dc1	6) Df2	10) Df5
3) Dd5	7) Da4	11) Df6
4) Db5	8) De4	12) Df4

12 Dubbele aanval / Dame: D

1) 1. ... De7xc5+	6) 1. ... De3-e2	Da8-f3 Pf2xh1)
2) 1. Df3-f8+	7) 1. ... De8-c6	11) 1. ... Df6-c6
3) 1. Dd1-h5+	8) 1. Df2-a7	12) tekening
4) 1. Dd7-h3+	9) 1. De2-e4	
5) 1. Dc4-a4	10) 1. Da8-a7 (1.	

13 Dubbele aanval / Dame: E

1) 1. ... De7-b4+	5) 1. Dd1-b3+	9) 1. ... Dd7-e7
2) 1. Dd2-h6	6) 1. Dd1-a4	10) 1. ... Db8-g3
3) 1. Dc4-d4	7) 1. De2-d1+	11) 1. ... Dd7-g4
4) 1. Dd1-a4+	8) 1. ... Da2-d5	12) 1. De2-e5+

14 Dubbele aanval / Dame: F

1) 1. Df3-f6	6) 1. Dd2-b4	11) 1. ... Dd8-b6
2) 1. ... Dc7xc2	7) 1. Df2-c2+	12) 1. De3-c5 (1.
De3xa7 wint
slechts een pion.)
3) 1. ... Df7-a7+	8) 1. ... Df7-a2	
4) 1. Dg7-b2	9) 1. ... De6-c4	
5) 1. Dc1-h1	10) 1. ... De8-d8	

16 Penning / Pen: A

1) 1. ... Le8-b5	6) 1. ... Dd6-c5 (c6,
c7)	10) 1. Lf1-b5
2) 1. Ta1-a5	7) 1. Lf2-h4	11) 1. ... Lg7-e5
3) 1. ... Dh8-h6	8) 1. ... Th4-c4	12) tekening
4) 1. Ld6-c5	9) 1. Lc2-e4	
5) 1. Ta4-d4		

17 Penning / Penning bedenken: A

1) Ta8	5) Lc5 of Ld4	9) Tc4
2) Le5	6) Da8	10) Da4
3) De6	7) Lh1	11) Lg5
4) Th2	8) Da3	12) Ta4

18 Penning / Pen: B

1) 1. De2-e4	5) 1. Lc1-b2	9) 1. Le2-f3
2) 1. ... Tf8-c8	6) 1. Ld3-b5	10) tekening
3) 1. ... Dd6-c5	7) tekening	11) tekening
4) 1. Tc5-c7	8) tekening	12) 1. ... Tf8-e8

19 Penning / Pen: C

1) 1. Ta1-d1	5) 1. ...	8) 1. Lh3-f1	(1. Dc2-d2?
2) 1. ... Le7-b4	Dd4-d6	9) 1. ... Df8-a8	Ld4xf2+)
3) 1. Tf1-e1	6) 1. ... Le7-c5	10) 1. De1-b1	12) 1. Lg2-f1
4) 1. ... La4-c6	7) 1. De1-b4	11) 1. Dc2-d1!	

21 Uitschakelen verdediging / Slaan + hout: A

1) 1. Lb2xf6+ Ke7xf6	2. Td1xd5	7) 1. Te8xd8 Lf6xd8	2. Lb3xd5	
2) 1. ... Pb6xc4+ 2. b3xc4		8) 1. Pd3xc5 b6xc5	2. La4xd7; 1. ... Ld7xa4	2. Pc5xa4
3) 1. Ld3xg6+ Kf7xg6	2. Pf3xe5+	9) 1. ... Dg6xc2	2. Tc1xc2 Ld7xa4	
4) 1. ... Ta2xg2	2. Kh1xg2 Kh7xg7	10) 1. Pg4xf6 Tf8xf6	2. Te3xc3	
5) 1. Th1xh7 Kg8xh7	2. Kf3xe4	11) 1. ... Ta2xe2	2. Te1xe2 Le6xc4	
6) 1. Le3xb6 a7xb6	2. Td1xd7	12) 1. Tc1xc7 Pa6xc7	2. Te1xe7	

22 Uitschakelen verdediging / Weg(jagen) + hout: A

1) 1. ... b5-b4	7) tekening	Lg6-h5? Te2-e5.
2) 1. ... g5-g4	8) tekening	11) 1. ... Pc6-a5; 1. ... Pc6-e5?
3) 1. c2-c4	9) 1. ... Lf8-h6; 1. ... Lf8-a3? 2.	12) 1. ... Ta8-d8
4) 1. Lf2-c5	Ta1.	
5) 1. Td2-f2+	10) 1. Lg6-d3; 1.	
6) 1. ... Th8-h4+		

23 Uitschakelen verdediging / Slaan + hout: B

1) 1. Lb3xd5+	3) 1. Ta7xf7+	5) 1. ... Dg7xg2+
2) 1. Tg1xg6	4) 1. ... Lc5xd4	6) 1. Th6xc6+

7) 1. Pc7xe8	9) 1. Pf5xh6+	11) 1. e6xf7+
8) 1. Te1xe6	10) 1. ... Dc5xe3+	12) 1. Te6xf6

24 Uitschakelen verdediging / Weg(lokken) + hout: B

1) 1. b5-b6	Le3xf2 Kg6xg5	Dc7xc5? 2.
2) 1. Te2-e5+	9) 1. ... Td2xd1 2.	Ld4xc5 Ta8-a1+
3) 1. Pc3-d5	Df1xd1 De3xf2	3. Lc5-g1
4) 1. f5-f6+	10) 1. ... b7-b5 2.	12) 1. Pf3-g5+
5) 1. ... La5-d2+	Dc4xb5 Te8xe4	Ld8xg5 (anders
6) 1. ... d5-d4	11) 1. ... Ta8-a1+ 2.	2. Pg5xe6) 2.
7) 1. Lf2xc5 d6xc5	Ld4xa1 Dc7xc5;	Tc1xc7+
2. Te1xe5	2. Ld4-g1	
8) 1. ... Tf8xf2 2.	Dc7xc5; 1. ...	

26 Opening / Gouden regels: A

- 1) **Lf1-c4:** De looper kijkt naar het centrum en naar de helft van de tegenstander.
Lf1-d3: De looper staat pion d2 in de weg.
Pb1-a3: Op a3 heeft het paard minder mobiliteit en het kijkt niet naar het centrum.
- 2) **Lf1-c4** De looper kijkt naar het centrum en naar velden op de helft van de tegenstander.
Lf1-b5+ Schaak geven is niet goed in deze positie. Zwart kan 1. ... c7-c6 spelen en de looper moet weer weg.
Lf1-e2 Een te bescheiden zet. De looper maakt ruimte voor de rokade maar de looper kijkt niet naar het centrum.
- 3) **Pb8-c6** De beste manier om de pion op e5 te dekken.
f7-f6 De pion op f6 staat het paard op g8 in de weg. Het is nog te vroeg om de consequenties van 2. Pf3xe5 uit te leggen.
Dd8-e7 De dame dekt de pion op e5 maar de looper op f8 kan voorlopig niet meer spelen.
- 4) **Pb8-c6** Een ontwikkelingszet met aanval op de dame. Wit moet nu tijd verliezen.
c7-c5 De pionzet valt de dame aan, maar op c5 staat de pion de looper op f8 een beetje in de weg.
d7-d6 Geen slechte zet, maar niet de beste. Wit speelt 2. Pg1-f3 en kan op 2. ... Pb8-c6 3. Lf1-b5 spelen. Hij houdt dan de dame op d4.
- 5) **Pg1-f3** De beste paard voor het paard. Op de volgende zet kan wit rokeren.

- Dd1-f3 Alleen een goede zet als zwart niet oplet, maar na 1. ... Pg8-f6 heeft zwart de matdreiging gepareerd. De dame op f3 staat het paard van g1 in de weg.
- Dd1-h5 Zwart speelt 1. ... Dd8-e7 en jaagt op de volgende zet met 2. ... Pg8-f6 de dame weer weg.
- 6) **0-0** Zwart dekt f7 met een goede ontwikkelingszet.
 Dd8-e7 De dame dekt f7 niet echt. Ze is te veel waard.
 Th8-f8 Geen goede dekkingszet. Zwart kan niet meer kort rokeren.
- 7) **0-0** Koning veilig. Prima zet.
 Lg5-e3 De looper staat goed op g5. Er is geen reden om twee keer met hetzelfde stuk in de opening te spelen.
 Lg5xf6 Een onnodige ruil. Ruil niet als het niet nodig is.
- 8) **Pg8-f6** De juiste zet.
 Pg8-e7 Het paard op e7 heeft minder mobiliteit dan op f6. Het kijkt maar naar een centrumveld.
 Lc8-d7 Een ontwikkelingszet maar de looper staat niet actief op d7.
- 9) **0-0** Wit past de derde gouden regel correct toe.
 Pf3xe5 De pion op e5 kan niet zo maar geslagen worden. Zwart wint het paard met 1. ... Dd8-a5+.
 Pf3-g5 Een voorbarige aanval op f7. Zwart speelt 1. ... d7-d5.
- 10) **Pg1-f3** De paardzet maakt de rokade mogelijk. Op f3 valt het paard e5 aan en het kijkt naar twee centrumvelden.
 Lf1-b5 Dit is pas een goede zet als er een paard op c6 staat. De looper kan met een pionzet worden verjaagd.
 d2-d3 Geen slechte zet maar de looper van f1 kan nu niet meer naar een actief veld worden ontwikkeld.
- 11) **e2-e3** Wit moet de dreiging Dh4xf2# pareren. Dit is de enige manier.
 d2-d4 Pareert het mat op f2, maar na 1. ... Lc5xd4 staat wit een pion achter en dreigt er weer mat.
 Pg1-f3 Soms is ontwikkelen niet goed. Zwart geeft mat op f2.
- 12) **Dd1-d5** Af en toe is een snelle aanval op f7 wel goed. Zwart kan f7 alleen maar met 1. ... Pg8-h6 dekken, maar met 'slaan + hout' (2. Lc1xh6) wint wit materiaal.
 Pb1-c3 Goede zet maar niet de beste. Er zijn altijd uitzonderingen op de regels.
 0-0 Goede zet maar niet de beste.

27 Toets / Herhaling: A

1) 1. ... Ta8-d8

2) Ta8

3) 1. De2-e4

4) 1. ... Dg6xc2	7) tekening	10) Df4
5) 1. ... Tf8-c8	8) 1. Th1xh7	11) 1. ... Da6-f6
6) Da2	9) 1. ... Tf8-e8	12) 1. Ld3-b5

28 Toets / Mix: C

1) 1. Lf1-b5 (pen)	(slaan + hout)	(dubbele aanval: dame)
2) 1. ... Lf8-h6 (pen)	7) 1. De7-e3+	
3) 1. Tf1-e1 (pen)	(dubbele aanval: dame)	10) 1. ... Ta1xe1 (weg + hout)
4) 1. Te1xe5 (slaan + hout)	8) 1. ... Dg6-c2+	11) 1. Le3-h6+ (weg + hout)
5) 1. Pg3xe4 (slaan + hout)	(dubbele aanval: dame)	12) 1. Pf3-e5 (weg + hout)
6) 1. ... Tf8xf3	9) 1. ... Dd7-b7	

29 Toets / Mix: D

1) 1. ... Lh4-f6 (pen)	7) 1. ... Dg6-f6	10) Stip ontbreekt in het werkboek. 1. ... b7-b5 (weg + hout)
2) 1. Dd4-d1 (pen)	(dubbele aanval: dame)	
3) 1. ... Tf8-d8 (pen)	8) 1. De2-h5	11) 1. Th1-h8+ (weg + hout)
4) 1. Tg1xg7+ (slaan + hout)	(dubbele aanval: dame)	12) 1. Pe5-c4 (weg + hout)
5) 1. Dd4xf6+ (slaan + hout)	9) 1. Dh4-d8	
6) 1. Te1xe5 (slaan + hout)	(dubbele aanval: dame)	

30 Toets / Mix: E

1) 1. ... Dc7-f4+ (dubbele aanval: dame)	niet.	+ hout)
2) 1. Lg2xd5 (pen)	5) 1. Lg3xd6+ (slaan + hout)	9) tekening
3) 1. ... Da5xd2+ (slaan + hout)	6) 1. Dd1-a4+ (dubbele aanval: dame)	10) 1. ... Tf8-d8 (pen)
4) 1. Lc2-b3+ (weg + hout); 1. Lc2-h7+ Kg8-f7 werkt	7) 1. Pf5xg7 (slaan + hout)	11) 1. ... De3-e4 (dubbele aanval: dame)
	8) 1. Td1-d8+ (weg	12) tekening

31 Mat / Mat bedenken: A

1) Da4, b3	Dd6, e5	4) Ta6, Pa3	6) Dd4, Tf6
2) Df6, c4 /	3) Tg1, Pf3	5) Te7, Pe6	7) Dh3, Tf3 /

Dh3, Tf3	9) Dg6, Lh6	11) Kb4, Td5	/ Dd7, g7
8) Dd5, Te5	10) Dd6, Lg6	12) Dg7, f6, h6	

32 *Mat / Mat in twee: A*

1) 1. Tf5-f7+ Ka7-b8 2. Tg6-g8#;
slim is 1. Tf5-b5 Ka7-a8 2.
Tg6-a6#	Tf8-f1#
2) 1. Tb1-b7+ Kh7-g8 2. Ta1-a8#	8) 1. ... Lg4-f3+ 2. Kg2-f1
Th8-h1#
3) 1. Tb2-g2+ Kg7-h6 2. Ta1-h1#	9) 1. ... Lf5-h3+ 2. Kg2-g1
Tf8-f1#
4) 1. Dh2-g2+ Ka8-b8 2. Dg2-
b7#	10) 1. ... Td8-g8+ 2. Kg2-h1
Pd3-f2#
5) 1. Df3-f7+ Kg8-h8 2. Df7xg7#	11) 1. Pd5-e7+ Kg8-h7 2. Tg2-h2#
6) 1. ... Dd3-e3+ 2. Kf2-f1
De3-e1#	12) 1. ... Pd4-f3+ 2. Kg1-h1
Ta2xh2#
7) 1. ... Le7-c5+ 2. Kg1-h1	

33 *Mat / Mat in twee: B*

1) 1. ... Te8xe1+ 2. Td1xe1
Te8xe1#	6) tekening
2) 1. Dc7-c8+ Tb8xc8 2. Tc1xc8#	7) 1. Pe4-f6+ Kg8-g7 2. Df5-h7#
3) 1. Tc1xc8+ Te8xc8 2.
Da6xc8#	8) 1. ... Df4-f3+ 2. Kg2-g1
Pd4-e2#
4) 1. ... De3-e1+ 2. Td1xe1
Te8xe1#	9) tekening
5) 1. Dc3xe5+ Dc7xe5 2.
Lb2xe5#	10) 1. Da4-e8+ Kh8-h7 2. De8-g8#
	11) 1. De3-a3+ Ka7-b7 2. Da3-a6#
	12) 1. ... Dd7-d5+ 2. Kg2-f1
Dd5-f3#

34 *Mat / Mat in twee: C*

1) 1. Dd7-d1+ Ka4-b4 2.
Dd1-d4#	7) 1. Pe8-f6+ Ld4xf6 2. Te1-e8#
2) 1. Te1-e8+ Kb8-a7 2. Te8-a8#	8) 1. ... Le5-f4+ 2. Kd2-c3
Df1-a1+
3) 1. ... Lh5-f3+ 2. Kh1-h2
Lf8-d6#	9) 1. ... Tb3-a3+ 2. Ta4xa3
Db5-b2#
4) 1. Dd4xf6+ Pe8xf6 2. Lb2xf6#	10) 1. Pf4-e6+ Kf8-e8 2. Tb7-e7#
5) 1. Dh6xh7+ Kg8xf8 2.
Dh7-h8#	11) 1. Dh7-h8+ Kf8-e7 2.
Dh8xg7#
6) 1. ... Te8-e1+ 2. Ta1xe1
Dh4xe1#	12) 1. De6-c8+ Kf8e7 2. Th6-e6#

35 Mat / Mat in twee: D

1) 1. Pa4-b6+ Kc8-d8	2. Ta1-a8#	7) 1. Lc3-a5+ Kc7-c8	2. Td1-d8#
2) 1. ... Te8-e1+ 2. Kb1-c2	Da3-c1#	8) tekening	
3) 1. Dh1-h8+ Kf8-e7	2. Tc4-c7#	9) tekening	
4) 1. ... Dh6-c6+ 2. Kh1-g1	Dc6-g2#	10) 1. ... Td3-a3+ 2. Ka4-b5	c7-c6#
5) 1. Dd4-b6+ a7xb6	2. Le3xb6#	11) 1. ... Df2-f3+ 2. Kh1-h2	Df3-h3#
6) 1. ... Td8-d1+ 2. Kf1-e2	Td1-e1#	12) 1. ... Pe4-g3+ 2. Kh1-g1	Td2xg2#

36 Dubbele aanval / Paard: A

1) 1. Pd5xc7+	7) 1. Pe4-d6	... Pf4-d3? 2.
2) 1. Pc4-d6+	8) 1. Pb5-c7 (1.	Pb3xc5+; 1. ...
3) 1. Pf5-d6+	Pb5-d6?	Pc5xb3 2.
4) 1. Pb5xc7+ (1.	Te8-e7)	Ld1xb3 Pf4-d3 is
Lf4xc7 wint	9) 1. Pf4-e6 (1. Pf4-	wel goed)
slechts een pion)	d5 Pb8-a6)	12) 1. Pf4-d5
5) 1. Pc4xb6)	10) 1. ... Pe6-g5	(1. Pc3-d5?
6) 1. ... Pf5-d6	11) 1. ... Pc5-d3 (1.	Dc7xc2#)

37 Dubbele aanval / Paard: B

1) 1. Pc4-e3	Dc7xc2#)	11) 1. Pf4-g6+
2) 1. Pc5-e6+	6) 1. Pe5xf7+	12) 1. ... Ph5-g3 (1.
3) 1. ... Pe5xd3+	7) 1. ... Pc4-d6	... Pc6-d4? 2.
4) 1. Pe4-d6+	8) 1. ... Pe5-f3	De2-d1 maar
5) 1. e7-e8P+ (1.	9) 1. ... Pe5-f3+	zwart staat wel
Pf4-e6+ is	10) 1. ... Pf6-g8 (1.	beter)
tegen de regels;	... Pf6-d5? 2.	
1. e7-e8D	Lg2xd5)	

38 Mat / Mat in twee (toren): E

1) 1. Tf7-f1	5) 1. ... Kc6-c7	10) 1. Kd5-e6
2) 1. Tf6-a6 of 1.	6) 1. Ka5-b6	11) 1. Ke2-d3
Kf8-f7	7) 1. Td1-d7	12) 1. Th2-h8 of 1.
3) 1. ... Tc1-d1	8) 1. Ta1-a2	Kc2-b3
4) 1. ... Kc4-b3	9) tekening	

39 Toets / Mix: F

- 1) 1. Lf5xd7 Tc7xd7 2. Pd3xe5 (slaan + hout)

2) 1. ... Da5-a2+ 2. Kb1-c1
Da2xc2 # (mat in twee)	8) 1. Pe5-d7+ (dubbele aanval:
paard)
3) 1. Dd2-d7 (dubbele aanval:
dame)	9) 1. ... e5xd4+ 2. Pf3xd4 Tc8xc5
(slaan + hout)
4) 1. De4-c6+ Ke8-f8 2. Dc6xa8#
(mat in twee)	10) 1. Ta1-a8 en als de looper naar
een veilig veld weggaat, volgt
mat op h8 (pen)
5) 1. ... Tb8-e8 (pen)	11) 1. Dc3-e5+ Kb8-a8 2. De5-e8#
(mat in twee)
6) 1. Dd1-a4+ (dubbele aanval:
dame)	12) 1. ... Df6-b2 (dubbele aanval:
dame)
7) 1. Th1xh6+ Lg7xh6 2.
De2xe5+; 1. De2xe5+ levert
een pion op (weg + hout).	

40 Toets / Mix: G

1) 1. Lf3-d5 (pen)	7) 1. ... Ta8-a2 (pen)
2) 1. Df7-g8+ (mat in twee)	8) 1. De2-g2 (dubbele aanval:
dame)
3) 1. ... Pc5-d3 met matdreiging
op b2 (dubbele aanval: paard)	9) 1. b2-b4 en 2. Tf2xf5 (weg +
hout)
4) 1. ... Dc7xc4 2. Pd2xc4
Td8xd5 (slaan + hout)	10) 1. Ta1-a7 (pen)
5) 1. Dd1-c2 (dubbele aanval:
dame)	11) 1. ... Dg6-d6 (pen)
6) 1. Te6-a6+ Ka7-b8 2. Pc5-d7#
(mat in twee)	12) 1. Ph5-f6+ (dubbele aanval:
paard)

41 Dubbele aanval / Toren, looper, pion, koning: A

1) 1. Td2-d8+	5) 1. Lf3-d5+	9) 1. ... d5-d4
2) 1. Tf1-f5+	6) 1. Lg2xc6	10) 1. ... f3xg2
3) 1. Te4-c4	7) 1. La4-d7	11) 1. c4-c5
4) 1. Tc1-c7	8) 1. Lg3-d7	12) 1. Kd2-c3

42 Dubbele aanval / Toren, looper, pion, koning: B

1) 1. ... Tc8-c2+	5) 1. ... Ld6xg3+	9) tekening
2) 1. Lg3-e5+	6) 1. Lf3-d5	10) 1. Le2-c4
3) 1. Td1-d7	7) 1. c2-c4	11) tekening
4) 1. Th5-g5+	8) tekening	12) tekening

43 Dubbele aanval / Samenwerking twee stukken: B

1) 1. Dd2-d4 f7-f6 2. Pg3xe4
Lg5xh6	3) 1. ... Lg6-d3
2) 1. Df3-e3+ Dd7-e6 2.	

4) 1. Df8-c5 Ta7-b7 2. Pa6xc7	9) 1. Df3-g3
5) 1. Pd5-e7	10) 1. ... Lb7-e4
6) 1. Db3-c2 g7-g6 2. Tc3xc8	11) 1. Lg7-d4
7) 1. ... Db6-a5 2. Lc1-e3
Le7xg5	12) 1. Da7-a2; 1. Ph4-g6+? Kh8-
g8 2. Da7-a2+ Dc7-f7+
8) 1. Dd1-c1 0-0 2. Le3xh6	

45 Dubbele aanval / Aftrekaanval: A

1) 1. Pd4-f5+	5) 1. ... Pf3-h4+	9) 1. Kf2-g3
2) 1. Pe4-d6+	6) 1. Tf7xa7+	10) 1. ... Kc5-b5
3) 1. Tc4-c8+	7) 1. e4-e5+	11) 1. ... Ld6-h2+
4) 1. Pe5-c6+	8) 1. ... d4-d3+	12) 1. Ld3xh7+

46 Dubbele aanval / Aftrekaanval: B

1) 1. ... Lb6-d4+	5) 1. ... Lc6xf3	9) 1. Le4-c6
2) 1. d3-d4+	6) tekening	10) 1. ... d5xc4
3) 1. ... Te5-g5+	7) 1. Pe4-c5	11) 1. ... Pd6-e4
4) 1. Ld3-b5+	8) 1. ... Tc4xd4	12) 1. ... c6-c5

47 Dubbele aanval / Aftrekaanval: C

1) 1. ... d4-d3+	1. Pe4-f6+?	9) 1. Pe5xc6
2) 1. ... d7-d5	Pd7xf6	10) 1. ... Te6-h6
3) 1. Te4-e8+	6) 1. Te5-b5+	11) 1. Pe4-f6+
4) 1. d4-d5	7) 1. ... Pg5-e4	12) 1. ... Te4-e1+
5) 1. Pe4-g5+;	8) 1. ... Ld6xh2+	

48 Dubbele aanval / Aftrekaanval: D

1) 1. Lb4-e7	6) 1. Pd4-f5	11) 1. Pe4-d2!; 1.
Pe4xc5? b6xc5 2.
Df3-a8 Db3-b8
2) 1. ... Lc5-b4	7) 1. Te4-e7	12) 1. Le4-f5; 1. Le4-
g2? Dh3-d7
3) 1. ... Pd4-e2+	8) 1. Pc3-d1	
4) 1. ... Lc5-b4	9) 1. ... Pd5-c3	
5) 1. Pe3-f5	10) 1. Tf4-f8	

50 Verdedigen / Verdedig tegen mat: A

1) 1. h2-h3	5) 1. ... Df4-h6+	9) 1. ... Pd7-f6
2) 1. Db5-d5	6) 1. ... Td6-d4	10) 1. Kh1-g1
3) 1. ... f5xg4	7) 1. Te8-e1	11) 1. Ta3xf3
4) 1. ... Df6-d8	8) 1. ... Pd4-e6	12) tekening

51 Verdedigen / Verdedig tegen mat: B

1) nee	6) 1. ... Dd3xb3 2.	10) 1. Kc1-b1
2) 1. Db2xb7	Tc1-c8+ Db3-g8	11) nee
3) 1. ... Td6-d1+	7) 1. e7-e8P+	12) nee
4) nee	8) nee	
5) nee	9) 1. Pg5-h3	

53 Toets / Herhaling: B

1) 1. ... Ld6xh2+ (aftrekaanval)	paard)
2) 1. Pf5-d6+ (dubbele aanval: paard)	7) 1. Kd2-c3 (dubbele aanval: koning)
3) 1. Lg3-c7 (dubbele aanval: looper)	8) 1. Pe5-g6 (dubbele aanval: paard)
4) 1. ... Lf5-h3+ (mat in twee)	9) 1. ... Lh5-f3+ (mat in twee)
5) 1. Tc1-c7 (dubbele aanval: toren)	10) 1. ... Lc6xf3 (aftrekaanval)
6) 1. ... Pc5-d3 (dubbele aanval: paard)	11) 1. ... Pd4-f3+ (mat in twee)
	12) 1. ... Pd5-c3 (aftrekaanval)

54 Toets / Mix: H

1) 1. Pg5-e6+ (dubbele aanval: paard)	6) 1. Lc6-e4 (dubbele aanval: looper)
2) tekening	7) 1. ... Da4-c2+ (mat in twee)
3) 1. f7-f8P+ (dubbele aanval: paard)	8) 1. Tb7-e7+ (mat in twee)
4) 1. ... Kf2-g3 (dubbele aanval met 2 stukken)	9) 1. ... Dd4-h4+ (mat in twee)
5) 1. b2-b4 (dubbele aanval: pion)	10) 1. Lb3xf7+ (aftrekaanval)
	11) 1. ... Pe5xf3+ (aftrekaanval)
	12) 1. ... Pf5-d4 (aftrekaanval)

55 Toets / Mix: I

1) 1. Pe3-f5 (dubbele aanval met 2 stukken)	7) 1. Pe4-f6+ (mat in twee)
2) 1. ... Pc5-d3 (dubbele aanval: paard)	8) 1. ... Lf5-c8 (dubbele aanval: looper)
3) 1. Te6xh6+ (aftrekaanval)	9) 1. Dd2xh6+ (mat in twee)
4) 1. Df5-f6+ (mat in twee)	1. Tf6xh6? Kh8-g8
5) 1. d4-d5 (aftrekaanval)	10) 1. ... Pe2xg3+ (aftrekaanval)
6) 1. Lf3xd5+ (dubbele aanval: looper)	11) 1. ... Pd6-e4 (dubbele aanval: paard)
	12) 1. Le4-d5+ (aftrekaanval)

56 Toets / Mix: J

- 1) 1. Lb3-d5 (penning)
- 2) 1. ... Te8xe3+ (slaan + hout)
- 3) 1. ... Pf4-e2+ (dubbele aanval: paard)
- 4) 1. Lf4-e5 (dubbele aanval: looper)
- 5) 1. Lc2xh7+ (aftrekaanval)
- 6) 1. e4-e5 (aftrekaanval)
- 7) 1. ... Lc4-d5 (dubbele aanval: looper)
- 8) 1. ... Tf8xf2+ (slaan + hout)
- 9) 1. Le2-b5 (penning)
- 10) 1. ... Th8-h4+ (weg + hout)
- 11) 1. Dd3-b5+ (dubbele aanval: dame)
- 12) 1. ...Pe5-f3+ (aftrekaanval)